

udføre ved disse Laan, vilde Ministeriets Embedsmænd meget godt kunne faa Tid til, naar den ærede Finansminister undlader at bruge deres Tid til at udarbejde f. Eks. Forslag som det, vi her have til Behandling.

Vedtages Husmandsloven, som den er foreslaaet, altsaa med $1\frac{1}{4}$ Mill. Kr. aarlig Udgift for Statskassen, er det hele, Ministeriet i Virkeligheden ønsker at opnaa ved det forelagte Lovforslag, kun, at der fremtidig ikke maa laanes mere end $\frac{3}{4}$ Million ud til de andre Formaal tilsammen. Det er i Virkeligheden det nøgne Faktum. Men det synes jeg, den ærede Minister maa kunne udtrykke meget simple: Vi skulle vedtage her paa Rigsdagen en Lov om, at fremtidig maa vi ikke bevilge Laan til andre Formaal end Husmandslodder for mere end $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. Et saadant Forslag kunde man udmærket godt fremsætte. Det ser ganske vist ud, som om der næres en vis Mistillid fra dette Tilidens Ministerium til det ærede Flertal i dette Ting og maaske ogsaa til sig selv om, at det ikke kan holde dette Tings Flertal, der jo har Hovedindflydelsen paa Finansloven, inden for de tilbørlige Grænser. Naa, det maa blive en Sag mellem de to Parter indbyrdes, det skal jeg ikke opholde mig videre ved. Hele Sagen er imidlertid virkelig gjort med dette, at Ministeren forelægger et Forslag som det, jeg har nævnt, om de $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. som Grænse for, hvad vi her maa bevilge til Laan. Nu vil jeg, som jeg har nævnt, villig indrømme, at en Lov om en saadan Grænse neppe vilde faa synderlig stor Betydning, thi for den Sags Skyld kan man godt hvert Aar gaa hen og overskride Grænsen. For det første have vi altid i vor Magt i Loven at forandre Grænsebeløbet $\frac{3}{4}$ Million til et hvilket som helst andet Beløb, saa det hele siger for saa vidt ikke noget som helst, og dernæst kunne vi uden videre paa Finansloven vedtage Overskridelser af dette Maksimumbeløb saa meget, vi have Lyst. Jeg skal blot hellede Opmærksomheden paa, at vi have gjort det før. Der har tidligere i Loven om Alderdomsunderstøttelser staaet, at til denne Sag maa Statskassen ikke udgive mere end 2 Millioner, men det har aldeles ikke forhindret os i at begaa den Meningsløshed — efter min Opfattelse er det i alt Fald en Meningsløshed — paa Finansloven at bevilge $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. ud over det Grænsebeløb, der i den stadig bestaaende Lov var fastsat dertil. Hvad man har gjort i dette enkelte Tilfælde, er

altsaa Præcedens for, hvad man kan gøre i Fremtiden.

Det er mig derfor ganske umuligt at finde nogen som helst virkelig Begrundelse af dette Lovforslag. Jo, der er een eller to. Den ærede Minister har ved Fremsættelsen af disse forskellige Forslag sagt, at nu kom der Balance paa Finansloven og han har sagt — det staaer i Tidenden Sp. 1672 —: „Nu vil der imidlertid gennem Laanefonden blive Penge disponible“. Men dette er jo en Fiktion; det kan ikke dupere nogen. Hvorved bliver der nemlig Penge disponible til Laan? Kun derved, at man tager Statsanstaltens 11 Millioner og putter dem ind i Statskassen. Det er ikke Laanefonden, der bevirker det, der har en Tryllemagt, som kan give os disponible Penge. Nej, Pengene ere simpelthen disponible derved, at man tager dem fra Statsanstalten for Livsforsikring, hvor de ere fremkomne dels ved gode finansielle Forhold og dels og navnlig derved, at Folk enten tvungent eller utvungent have livsforsikret sig. Maaske jeg her maa indskyde, at vel have de, der have tegnet Livsforsikring efter 1870, neppe noget berettiget Krav paa i alt Fald større Udbytte af de 11 Mill. Kr., det erkender jeg, saasom der var $3\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til Stede i 1870, som imidlertid have ligget og ynglet. Men det gælder ikke dem, der have gjort Indskud før den Tid, og hvoraf mange leve endnu, og særlig da de mange Embedsmænd, der ere bleve tvungne til at gøre store Indskud for deres Enker til Overlevelsesrenter, Indskud, som de, naar deres Hustru dør før de selv, fuldstændig have tabt. Den ærede Minister vilde altsaa skaffe Balance paa Finansloven! Det er meget prisværdigt, men det er som sagt ikke Laanefonden, der bevirker det, men ganske simpelt Statsanstaltens 11 Millioner. Og denne Glæde over Balancen paa Finansloven er heller ikke synderlig stor, da Ministeren ogsaa udtrykkelig har udtalt, at til syvende og sidst blev der ingen Balance. Hvad der er paa Finansloven i dette Øjeblik, har i Virkeligheden ikke nogen som helst Betydning. Om der er Balance i Dag, har jo ikke Betydning, hvis der ingen Balance er, naar vi komme igen efter Juleferien. Den Fornøjelse at skaffe Balance i Øjeblikket paa et Finanslovsforslag, som ikke bliver gennemført i den Skikkelse, som det har nu, er virkelig overordentlig tarvelig.

Det ærede Medlem for Københavns